

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 07-16655 טל שכב כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

בפני כב' השופטת כאמלה ג'דעון

טל שכב כרמיאל בע"מ, ח.מ. 511240913

התובעת

נגד

עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל, מס' ת"ז 003730652

הנתבע

פסק דין

1. התובעת חכ' טל שכב כרמיאל בע"מ (להלן "התובעת") הינה חברה אשר מפעילה מפעל לעיבוד שבבי וייצור תבניות, והיתה בבעלות משותפת של המנוח דני אסתרין ז"ל (להלן "המנוח") ומר מנשה שחר (להלן "השותף"), מאז שנת 1987.

2. ביום 9.4.2003 נחתם בין המנוח והשותף הסכם שותפות שנועד להסדיר את היחסים ביניהם (להלן "הסכם השיתוף").

בסעיף 16 להסכם שעניינו "הסדרים למקרה של אובדן כושר עבודה" נקבע כדלקמן:

"הואיל והשותפות העיסוקית שבין הצדדים מבוססת על כך שכל אחד מהשותפים עובד בפועל במפעל ומקבל משכורת תמורת עבודה בפועל, מוסכם כי במקרה שצד כלשהוא יאבד את כושר עבודתו יחולו התנאים הבאים:

(א) כל אחד מהצדדים ביטח את עצמו בביטוח אובדן כושר עבודה לפי סכום המשכורת המשולמת לו בעת שנעשה הביטוח.

הצדדים מתחייבים לעדכן אחת לשנה את סכומי הביטוח בפוליסות הנ"ל, באופן שישקפו את המשכורות המשולמות להם בפועל.

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שבב כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

- 1 הצדדים ישלמו על חשבונו את הפרמיות בנין
2 הביטוחים הנ"ל. החברה תממן את תשלומי הפרמיות
3 ותגלם אותם במשכורותיהם של בעלי המניות.
4
- 5 (ב) במקרה שאובדן כושר העבודה של צד כלשהוא יהיה
6 חלקי בלבד, זמני או קבוע, לא יקבל מאבד כושר
7 העבודה מהחברה כל משכורת לתקופה שבה לא עבד
8 כלל או לא עבד באופן חלקי, אלא יקבל רק את תגמולי
9 הביטוח שיגיעו לו עפ"י פוליסת הביטוח שלו.
10
- 11 (ג) במקרה שאובדן כושר העבודה של צד כלשהוא יהיה
12 מוחלט ויימשך עד 18 חודש, לא יקבל מאבד הכושר
13 מהחברה כל משכורת לתקופה שבה לא עבד בפועל,
14 אלא יקבל רק את תגמולי הביטוח שיגיעו לו עפ"י
15 פוליסת הביטוח שלו.
16
- 17 אולם, אם תגמולי הביטוח לא יספיקו כדי להבטיח
18 למאבד הכושר את הסכומים שהיה מקבל כמשכורת
19 אילו היה עובד בחברה באופן מלא, תשלם החברה
20 למאבד הכושר את ההפרש שבין תגמולי הביטוח לבין
21 הסכום שהיה יכול לקבל כמשכורת, ובלבד שסכום
22 ההשלמה החודשי לא יעלה על 25% מהמשכורת
23 שהיתה משולמת באותו זמן למאבד הכושר אילו עבד
24 בחברה באופן מלא".
25
- 26 (ד)
27 (ה)
28
- 29 (ו) הקביעות שיחייבו את הצדדים לגבי קביעת המצבים
30 של אובדן כושר עבודה מוחלט או חלקי ואו לגבי
31 תקופת אובדן הכושר, תהיינה בהתאם להגדרות
32 המתאימות המצוינות בפוליסות הנ"ל ואו בהתאם
33 לקביעות חברות הביטוח".
34
- 35 בהתאם לסעיף זה, ביטחו הצדדים את עצמם בביטוח חיים בחברת הביטוח הפניקס בע"מ
36 (להלן "הפניקס").

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שבב כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

- 1
 - 2
 - 3 במהלך שנת 2001 חלה המנוח במחלה קשה וכתוצאה מכך חדל מלעבוד כתובעת והיה במצב
 - 4 של אובדן כושר עבודה מוחלט לטענת התובעת, עד למועד פטירתו ביום 16.8.04.
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
 - 35
3. במהלך שנת 2001 חלה המנוח במחלה קשה וכתוצאה מכך חדל מלעבוד כתובעת והיה במצב של אובדן כושר עבודה מוחלט לטענת התובעת, עד למועד פטירתו ביום 16.8.04.
4. בחודש 12/2002 הגיש המנוח להפניקס תביעה לקבלת תגמולי ביטוח בגין אובדן כושר עבודה.
5. בשל העיכוב שחל בטיפול בתביעתו בהפניקס, ועל אף האמור בסעיף 16 להסכם השיתוף, ובהתאם להסכמה שהושגה בין המנוח והשותף על פי הנטען, שילמה התובעת למנוח במהלך התקופה שמיום מחלתו ועד ליום 31.12.2003, משכורות חודשיות בסכום כולל של 322,133 ש"ח, תוך הסכמה שגם קבלת תגמולי הביטוח מהפניקס, יוחזרו כספים אלה לתובעת.
6. בנוסף, שילמה התובעת בעבור המנוח על פי הנטען, חובות שהותיר אחריו לחברת הביטוח "הדר" בע"מ עבור ביטוח שותפים, שבגינו היא תובעת סך של 6,497 ש"ח.
7. בחודש 2/2004 הכירה הפניקס בזכאותו של המנוח לקבלת פיצוי בגין אובדן כושר עבודה מוחלט באופן דטרואקטיבי החל מחודש 8/2002, ותגמולי הביטוח שולמו לו בהתאם.
8. התובעת פנתה למנהלי עזבון המנוח בבקשה להחזיר את המשכורות ששולמו למנוח על פי הסיכום המתואר לעיל, אולם פניותיה היו לשווא, ומכאן הגשת התביעה.
9. טענות הצדדים
10. העיזבון באמצעות מנהליו הכחיש את טענות התובעת ובכלל זה את הסיכום הנטען, וטען כי לא קמה לתובעת כל זכות לתחזר הכספים. עוד טען כי המנוח עבד בכל תקופת מחלתו, ומשכך לא התקיימו התנאים הקבועים בסעיף 16 (ג) להסכם השיתוף. לחלופין טען העיזבון כי יש לחשב את תקופת הזכאות של התובעת ממועד חתימת הסכם השיתוף, וכי יש לקזז מהסכומים שייפסקו, במידה וייפסקו, את ההפרשים בין תגמולי הביטוח לבין המשכורות בהתאם לאמור בסיפא של סעיף 16 (ג) להסכם השיתוף.

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שבב כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

11. העדות
- 1 מטעם התובעת העידו השותף מר מנשה שחר ורואה החשבון של התובעת מר זאב ברנדס.
- 2
- 3
- 4
- 5 מטעם הנתבע העידה אלמנתו של המנוח גבי אסתר אסתרין.
- 6
- 7 דין
- 8
- 9 השאלה הראשונה הניצבת בפנינו היא האם איבד המנוח את כושר עבודתו עקב המחלה
- 10 כטענת התובעת, או שלא, כטענת העיזבון? שאלה זו רלוונטית לענייננו לאור ההסדרים
- 11 שנקבעו בין הצדדים בסעיפים 16 (ב) ו-(ג) להסכם השיתוף, ואשר על פיהם כמקרה של
- 12 אובדן כושר עבודה מלא או חלקי, לא יקבל מאכד הכושר משכורות מהתובעת אלא רק
- 13 תגמולי ביטוח מהפניקס.
- 14
15. התובעת טענה כאמור כי המנוח חדל מלעבוד בתובעת מיד לאחר התפרצות המחלה והיה
- 16 כמצב של אובדן כושר מוחלט, וכי הפעמים הבודדות שבהן התייצב במפעל היו לצורך
- 17 חתימה על מסמכים חיוניים וחדושים לניהול המפעל. אי לכך, נופל הוא לשיטתה בדרו של
- 18 סעיף 16 (ג) להסכם השיתוף.
- 19
- 20 לעומתה טען העיזבון כי המנוח לא איבד מכושר עבודתו לאחר המחלה והמשיך לעבוד
- 21 בתובעת עד סמוך למועד פטירתו חרף הקשיים הבריאותיים מהם סבל, ומשכן אין הוא
- 22 נופל בדרו של סעיף 16 (ג) הנייל. עוד טען כי המשכורות ששולמו על ידי התובעת למנוח
- 23 בתקופה מחלתו, היו בעבור עבודתו בתובעת, ומשכן אין התובעת זכאית להשבתם. לתמיכה
- 24 בטענתיו הנייל, הפנה העיזבון למסמכים שונים שצורפו כנספחים ג' עד ט' לתצהירה של גבי
- 25 אסתרין (מ/7), וסחלקם נערך על ידי רואה החשבון של התובעת, ובהם צויין כי המנוח עבד
- 26 בתובעת עד חודש 12/2003.
- 27
28. מבין שתי הטענות הנייל ראיתי לאמץ את גרסת העיזבון בדבר התייצבותו של המנוח
- 29 לעבודה במהלך תקופת מחלתו ובדבר נטילתו חלק בה במידת יכולותיו הבריאותיים,
- 30 ואמינים עליי דבריה של אלמנתו גבי אסתרין שבהם אמרה את הדברים הבאים:
- 31
- 32 "כל פעם שהוא מרגיש טוב, הוא הלך לעבודה. גם אם היה
- 33 מרגיש קצת יותר טוב, היה הולך, כי זה חיזק אותו. אני לא
- 34 מכירה מישהו שכל כך אהב את העבודה. להוציא ימים
- 35 שבהם היה בניתוחים ואז בטיפול רדיאקטיבי והקרנות, הוא

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שבב כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

- 1 הלך לעבודה. רוב הימים הוא היה בעבודה. באופן כללי.
- 2 (ראה עדותה בעמ' 28-29).
- 3
- 4 גבי אסתרין הוסיפה והעידה כי המנוח סירב להתאשפז יום לפני פטירתו על מנת לסייע
- 5 לשותף במתן הסבר לעניין מקצועי, דבר שחזק את הרושם בדבר מסירותו לעבודה.
- 6
- 7 יחד עם זאת, לא שוכנעתי כי המנוח חזר לעבודה מלאה כטענת העיזבון, כי אם לעבודה
- 8 חלקית, וזאת כפי שעלה מעדותה של גבי אסתרין, ובהתחשב בסדרת הניתוחים והטיפולים
- 9 הקשים שעבר במהלך תקופת מחלתו ואשר חלק מהם פוּרס בנספח א' לתצהירה של גבי
- 10 אסתרין (מ' 17).
- 11
- 12 15. ברם, לקביעה הנ"ל אין נפקות בענייננו. וכל כך למה? כי בסעיף 16 (ו) להסכם השיתוף סוכם
- 13 בין הצדדים כי הקביעות שתחיבנה אותם לגבי קביעת המצבים של אובדן כושר עבודה
- 14 מוחלט או חלקי ו/או לגבי תקופת אובדן הכושר, תהיינה בהתאם לקביעות של חברות
- 15 הביטוח (ראה ציטוט הסעיף המופיע בסעיף 2 לעיל). בענייננו, וכפי שצוין לעיל, המנוח
- 16 הוכר על ידי הפניקס כמי שאיבד את כושר עבודתו באופן מוחלט החל מחודש 8/2002 ועד
- 17 חודש 8/2004, ומשכך קביעה זו מחייבת את הצדדים לצורך תחולת הוראות סעיף 16
- 18 להסכם השיתוף על פי המוסכם ביניהם.
- 19
- 20 16. יוצא איפוא שהתנאי שנקבע בסעיף 16 (ג) להסכם השיתוף - אובדן כושר עבודה מוחלט
- 21 לתקופה העולה על 18 חודשים - מתקיים בענייננו, ומשכך, המנוח לא היה זכאי לקבל
- 22 נשכורות מאת התובעת לגבי התקופה המתחילה מחודש 8/2002 ועד חודש 12/2003 נשיא
- 23 התקופה שאליה מתייחסת התביעה), אלא רק תגמולי ביטוח מאת הפניקס.
- 24
- 25 17. התובעת שילמה למנוח כאמור משכורות בתקופה הנ"ל, על כן נשאלת השאלה, האם חלה
- 26 על העיזבון חובה לחשיב לתובעת את המשכורות הנ"ל כזכור, התובעת טענה כי המשכורות
- 27 שולמו למנוח בשל העיבוב שחל בהשלומי תגמולי הביטוח ועל פי סיכום שהושג בין המנוח
- 28 לשותף, תוך הבטחה שסכומים אלה יוחזרו לה לאחר קבלת תגמולי הביטוח. בעד שהעיזבון
- 29 הכחיש את קיומו של הסיכום הנ"ל.
- 30
- 31 18. ממסכת הראיות שהונחה בפני שוכנעתי בקיומו של הסיכום הנטען, אך לא לגבי כל תקופת
- 32 מחלתו של המנוח אלא ממועד חתימת הסכם השיתוף כפי שיפורט בהמשך, ומקובלת עלי
- 33 טענת השותף בעניין אי העלאת הסיכום הנ"ל על הכתב לאור יחסי האמון ששררו בין
- 34 הצדדים במהלך שנות עבודתם המשותפת. יתרה מכך, שיקולי היגיון אף הם מצדדים
- 35 בקיומו של הסיכום הנ"ל, שכן על פי סעיפים 16 (ב) ו- (ג) להסכם השיתוף, לא היתה מוטלת

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שבת כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

- 1 על התובעת כל חובה לשלם למנוח משכורות בגין התקופה שבמחלוקת, והדבר אך מחזק
2 את טענת השותף כי התשלום נעשה מטעמים הומניטאריים כפי שתואר על ידו.
3
4 19. על כן הנני קובעת כי התובעת חוכיחה את זכותה להשבת הכספים ששולמו על ידה למנוח
5 כמשכורות חודשיות, על פי סיכום שהיה בינה לבין המנוח.
6
7 20. מהם הסכומים שעל העיזבון להשיב לתובעת?
8
9 הסכם השיתוף אשר קבע הסדרים למקרה של אובדן כושר עבודה נחתם בין הצדדים ביום
10 9.4.2003, ובסעיף 1(ז) שבו נקבע כי הסכם זה מבטל הסכם קודם מיום 14.2.98 וכל
11 סיכומים קודמים שהיו בין הצדדים, וכי ממועד חתימת ההסכם ואילך מחוייבים הצדדים
12 לפעול על פי הסכם זה בלבד. במצב נתון זה, מקובלת עלי טענת העיזבון כי זכותה של
13 התובעת להחזר הכספים מכח סעיפים 16 (ב) ו-17 (ג) להסכם הנ"ל, קמה לה ממועד חתימת
14 ההסכם ואילך, ולא באופן רטרואקטיבי, וזאת כל עוד לא הוסכם בין הצדדים אחרת
15 בהערת אגב אציין כי חרף טענותיה של התובעת בדבר קיומם של הסכמים ואו פוליסות
16 נוספות בין הצדדים, אלא שלא הוצגו על ידה כל הסכמים ואו פוליסות כנ"ל במהלך הדיון.
17
18 21. אשר על כן, הנני קובעת כי זכאותה של התובעת להחזר הכספים הינה בגין התקופה
19 המתחילה מיום 9.4.2003 ועד חודש 12/2003 (להלן "התקופה הקובעת").
20
21 22. מהו בסיס החישוב של החוזר? ובמילים אחרות מהם הסכומים שהתובעת זכאית לקבל
22 במסגרת חובת החזר של העיזבון?
23
24 התובעת עותרת לחייב את העיזבון להשיב לה את המשכורות ששולמו על ידה למנוח לפי
25 ערך ברוטו ובתוספת ביטוח לאומי מרכיב המעביד בשיעור 5.93%.
26
27 העיזבון טוען כי אין כל הצדקה להשיב לתובעת את המשכורות בערך ברוטו, וכי יש לערוך
28 את חישוב החזר על בסיס סכומי המשכורת נטו שנתקבלו לידי.
29
30 23. מבין שתי הגישות הנ"ל, מקובלת עלי עמדתו של העיזבון.
31
32 התובעת הנפיקה למנוח תלושי משכורת כאשר היא ידעה לשיטתה כי המנוח אינו עובד
33 במפעל. ברי הוא כי הנפקת התלושים הנ"ל היתה כרוכה בתשלום סכומים על ידי התובעת,
34 הן למס הכנסה והן לביטוח לאומי והן בגין דמי בריאות כעבור המנוח. האם היתה מוטלת
35 על התובעת חובה לנהוג בדרך זו?

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שוב ברמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

- 1
2 מלבד השיקול הכלכלי המתבטא בהגדלת הוצאותיה, לא ניתן לראות במהלכה הנ"ל של
3 התובעת כמעניק יתרון אחר, ובוודאי לא למנוח שנתן היה לסייע לו על ידי מתן הלוואות
4 בעלים עד לקבלת תגמולי הביטוח. כאשר נשאל השותף מדוע התובעת לא נחרה לסייע
5 למנוח על ידי מתן הלוואות בעלים עד להכרה בזכאותו על ידי חברת הביטוח, לא ניתנה על
6 ידו תשובה מניחה את הדעת.
7
8 במצב דברים זה כאשר התובעת לא פעלה במסגרת החובה להקטנת נזק, לא ניתן להיעתר
9 למבוקשה להחזיר סכומים שעמדה בפניה האפשרות לחסוך בהם. על כן, ההחזר יהיה על
10 בסיס שכר נטו ששולם למנוח.
11
12 24. בנוסף לשכר נטו, ומכח העיקרון של מניעת התעשרות שלא כדין, על העיזבון להשיב לתובעת
13 את הסכומים ששולמו על ידה בתקופה הקובעת בעבור המנוח, בגין פרמיות ביטוח, וזאת
14 כפי שעולה בתלושי השכר שהונפקו על ידה, ובעניין זה הנני מפנה למכתב הפניקס למנוח
15 מיום 5.8.04, ושבו צויין בין היתר כי הפרמיות אשר שולמו בתקופת הזכאות "יוחזרו
16 בהקדם" (מוצג נ/3).
17
18 25. כמו כן על העיזבון להשיב לתובעת את החזרי המס שנתקבלו לידי המנוח כפי שהוכח
19 במהלך המשפט, ואשר שולמו בזמנו על ידי התובעת.
20
21 26. לעניין חובתה של התובעת לשלם למנוח את ההפרש בין תגמולי הביטוח לבין המשכורות
22 ששולמו לו על ידה כמתחייב מהסיפא של סעיף 16 (ג) להסכם השיתוף – על הצדדים לערוך
23 את החישוב המדויק של הסכומים ששולמו למנוח על ידי התובעת בתקופה הקובעת, לעומת
24 תגמולי הביטוח שנתקבלו על ידו בתקופת הזמן, ולבחון אם יש תחולה לסיפא של סעיף 16(ג)
25 הנ"ל, ולערוך במידת הצורך, את החישוב בהתאם.
26
27 27. סיכום ביניים
28
29 התביעה של התובעת להחזיר משכורות מתקבלת באופן חלקי ועל פי הפרמטרים שנקבעו
30 לעיל.
31
32 28. החוב בסך של 6,497 ₪
33
34 בנוסף לאמור לעיל, עתרה התובעת לחייב את העיזבון בגין חוב הנובע מתשלומים שביצעה
35 עבור המנוח לחברת הביטוח "הדר" בגין ביטוח שותפים, והמסתכם לאחר קיזוזים בסך של

987654321

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16655-07 טל שבב כרמיאל בע"מ נ' עזבון המנוח דני אסתרין ז"ל

- 1 6,497 ₪. את עתירתה הנ"ל היא ביססה על מכתבו של רואה החשבון שלה מר זאב ברנדס
2 שצורף כנספח ג' לתצהירו ת/3.
3
4 העיזבון הפנה בחקירותיו לאי התאמות בין הסכומים המופיעים במכתב זה לבין כרטיס
5 הנהלת חשבונות של התובעת שסומנה כמוצג מ/6 ולבין כרטיס הנהלת חשבונות נוספת של
6 התובעת שסומנה כמוצג ת/4, ובעניין אי ההתאמות הנ"ל, לא ניתנו על ידי רואה החשבון של
7 התובעת תשובות מספקות.
8
9 על כן, הנני קובעת כי התובעת לא הוכיחה את טענותיה וחישוביה בעניין מרכיב התביעה על
10 סך 6,497 ₪.
11
12 סוף דבר 29.
13
14 א. הנני מחליטה לקבל את התביעה ככל שהיא מתייחסת להתזכר משכורות, באופן חלקי.
15 וכמצויין בסעיף 27 לעיל.
16
17 ב. חלק התביעה המתייחס לחוב של המנוח עבור חברת הביטוח הדר בסכום של 6,497 ₪,
18 נדחה בזאת.
19
20 ג. הצדדים יגישו תוך 14 יום מיום קבלת פסק הדין, פסיקתא שאליה יצורף דף חשבון המפרט
21 את חישוב הסכומים המגיעים לתובעת על פי הפרמטרים שנקבעו בפסק הדין דלעיל,
22 והמאושר על ידי רואה חשבון שיהיה מוסכם על שני הצדדים.
23
24 ד. עניין ההוצאות ושכ"ט עו"ד ייקבע לאחר קבלת הפסיקתא.
25
26 ה. התיק יובא בפניי לתזכורת פנימית ביום 20.12.10.
27
28
29
30 ניתן היום, 29 נובמבר 2010, בהעדר הצדדים.
31
32